Dvě mouchy jednou ranou

Zdá se vám vzhled vašeho rodinného domu už trochu okoukaný, fádní nebo dokonce omšelý? Osvěžte ho novou fasádou a její realizaci spojte rovnou se zateplením.

text Vít Straňák **foto** archiv firem

Jednovrstvé zdivo Porotherm 38 T Profi s integrovanou minerální vatou je připraveno pro fasádní omítku bez vnějšího zateplení. **wienerberger.cz**

Fasádní omítka nemusí být jednobarevná ani nemusí tvořit jednolitou rovnou plochu. **Král barev**

O provětrávaných fasádách jsme psali v minulém čísle Domova. Proto se dnes budeme věnovat fasádním omítkám, nátěrům či nástřikům – zkrátka fasádám, jejichž realizace se zpravidla pojí s kontaktním způsobem zateplení (systémy ETICS). Zmíníme také fasády, jejichž realizace se obejde zcela bez zateplení, protože základ stavby tvoří vysoce kvalitní termoizolační obvodové zdivo. To samo o sobě významně šetří energii – ovšem doménou jeho praktického využití jsou pochopitelně novostavby.

Barevné fasády řadových domků v Michalovicích u Mladé Boleslavi. Jednovrstvé zdivo bez dodatečného zateplení, energetická třída A. **heluz.cz**

Novostavba bez zateplení

Nejkvalitnější cihly pro obvodové zdivo mají tepelnou izolaci integrovanou uvnitř a bez dalšího zateplení dosahují izolačních parametrů, které bezpečně splňují standard pasivního domu. Srovnatelné parametry tepelné izolace nabízejí také nejlepší pórobetonové tvárnice (Ytong Lambda YQ), které ovšem integrovanou tepelnou izolaci nemají. Cihly mohou být plněny buď minerální vatou (Porotherm T Profi), nebo kuličkovým polystyrenem (HELUZ FAMILY 2in1). První varianta plní částečně i funkci zvukové izolace, ta druhá dosahuje o maličko lepší izolace tepelné. Ale ať zvolíte kteroukoli z uvedených variant, nemůžete udělat chybu. Chybu však rozhodně můžete udělat, když se necháte zlákat příznivou cenou cihel dovážených například z Polska. Tady záruku kvality nečekejte! Připomíná to povídku Šimka a Grossmanna, v níž Baťa „nalákal zákazníka nízkou cenou a za šest let sis mohl jít pro nové.“ Jenže cihly nejsou boty a za šest let si pro nové zajdete jen stěží…

Nejde jen o vzhled

Jestliže nestavíte nový dům a chcete jen osvěžit vzhled stavby, jste logicky v úplně jiné situaci. Tady je zcela namístě spojit renovaci fasády se zateplením. V době nejistých cen energií totiž není podstatný jen momentální vnější vzhled rodinného či bytového domu, ale také kvalita jeho izolace a dobrá prodyšnost celé obvodové konstrukce stavby. A samozřejmě by vás měla zajímat také trvanlivost fasády, její odolnost proti vlhkosti nebo její samočisticí schopnost. Souhrn všech uvedených faktorů má zásadní vliv na životnost, celkový stav a konec-konců i tržní hodnotu budovy jako takové. Takže vzhůru na výběr té správné fasádní omítky se zateplením!

Omítka je kompozit

Moderní fasádní omítka se skládá z plniva, pojiva, přísad a vody. Základním úkolem spojení těchto složek je vytvořit jednolitý celek, který bude mít přesně požadované vlastnosti. Jde tedy o kompozitní materiál. Nejhutnější složku omítky – plnivo – tvoří písek nebo kamenná drť, případně perlit (pro lehké a tepelně izolační omítky). Jednotlivá plniva se dosti zásadně liší nejen svou hmotností, ale také svou izolační schopností. Pojivo, bez něhož by celek nemohl fungovat, tvořily v minulosti hlavně vápno a cement. Tato minerální pojiva se nadále využívají pro rekonstrukce, ale u novostaveb se dnes uplatňují modernější pojiva. Těmi jsou akryláty (umělé pryskyřice), silikáty, silikony nebo jejich kombinace.

Zásadní význam pojiva

Pojivo propůjčuje omítkám specifické vlastnosti, pomáhá zlepšit jejich tepelnou izolaci a životnost. Logické→

Perforované hliníkové lamely Siding: univerzální designový prvek oživí fasádu nebo ochrání vaše soukromí jako zástěna. Šroubuje se na hliníkovou či dřevěnou spodní konstrukci. **prefa.com**

Tónovatelná fasádní barva Weathershield Silicon Plus má extrémní prodyšnost pro vodní páry i CO_2. Je mikroporézní, vodoodpudivá a pružná, odolává růstu řas a mechů i UV záření.

Na starší podklad použijte nejdříve základovou emulzní barvu Exterior Wall Primer, která kombinuje účinky základního nátěru a penetrace. **Dulux**

ovšem je, že se typ použitého pojiva promítne také do ceny omítkové směsi. Vedle minerálních omítek dnes rozlišujeme omítky akrylátové (pevné, houževnaté a vodoodpudivé), silikátové (ideální k trvalé ochraně proti plísni), silikonové (dokonale vodoodpudivé, mají samočisticí efekt), siloxanové (pojivem je akrylát s přídavkem silikonu) a silikon-silikátové (hlavním pojivem je silikát, přidává se opět silikon). Cenově nejdostupnější jsou omítky minerální, ale uplatnění dnes najdou především u rekonstrukcí historických objektů, kde záleží na autentickém vzhledu. Na opačném cenovém pólu stojí omítky silikonové.

Výběr a spotřeba

Čím dražší omítkovou směs budete vybírat, tím spíše se hodí správně odhadnout její celkovou spotřebu na realizaci fasády. Základní poučka přitom zní: Větší zrnitost (hrubost) omítky a složitější povrchová úprava fasády znamená vždy také větší spotřebu materiálu. Pokud zvolíte probarvenou omítkovou směs, rozhodně není žádoucí dokupovat ji postupně. Jednotlivé šarže omítky totiž mohou vykazovat drobné odchylky barevnosti. Při dodatečné objednávce se proto může stát, že „šev“ navazující nové šarže bude znát. Když už k takové situaci dojde, vytvořte přechod dvou šarží v místě, které bude pohledově co nejméně nápadné.

Tři detaily správně zatepleného soklu: **1.** izolace s vaflovou strukturou, **2.** finální úprava téže fasády, **3.** elegantní řešení terénní nerovnosti. Izolací ušetříte za teplo a zabráníte plísním. **Isover**

Za mrazu ne!

Dříve, než budete vybírat konkrétní typ omítkové směsi, měli byste vědět, že prakticky vždy platí pár základních zásad pro realizaci nové fasády. Především je to omezení teplotou venkovního prostředí: Při zpracování ani při aplikaci omítkové směsi na fasádu by teplota neměla klesnout pod +5 °C. Minimální teplota pro zpracování musí být vždy uvedena v technickém listu konkrétního výrobku. Při očekávaném mrazu se v žádném případě omítat nesmí!

Minerální omítky

Originál, kdysi jediná možnost. Základ, který drží celou směs pohromadě, tvoří vápno a cement. Proto se tyto omítky dříve nazývaly vápenné či vápenocementové. Jejich aplikace probíhala jednoduše na holé, nezateplené zdivo. Ani dnešní – inovované – minerální omítky už nesplňují špičkové požadavky na tepelnou a zvukovou izolaci. Proto nacházejí uplatnění především na rekonstrukce, renovace nebo modernizace fasád starších či přímo historických budov (chalupy, památkově chráněné objekty). Těm rozhodně sluší!

Dnes vede akrylát

Nejběžnější fasádní omítkovou směsí dneška jsou omítky akrylátové, které jako pojivo využívají umělou pryskyřici. Akrylátová omítka je pevná, houževnatá, odpuzuje vodu a nabízí širokou škálu barev i příznivou cenu. Není ovšem příliš odolná proti ušpinění a má malou propustnost vodních par (je difuzně uzavřená). Akrylátové omítky tedy nelze doporučit pro kontaktní zateplovací systémy s minerální vlnou, která je prodyšná! U zateplovacího systému s polystyrenem tato omítka nevadí, protože fasáda je neprodyšně uzavřena→

Zateplení fasády deskami se silikátovým nástřikem urychlí aplikaci a sníží prašnost. **Knauf Insulation**

Izolace fasády jinak

Chcete zachovat na fasádě omítku, ale do kontaktního zateplení se vám nechce? Dnes máte i jinou možnost: reflexně izolační nátěr. Co to je? Speciální inovativní nátěr, který je založen na unikátním pojivu s obsahem mikrosfér, díky nimž dokáže odrazit 93,5 % dopadajícího tepelného záření a zbytek pohltit a snižovat tak teplotu ošetřených předmětů. Reflexně izolační nátěr THRcoating je ryze český výrobek, vyvinutý společností Alpha Czech ve spolupráci s univerzitou v Pardubicích. Dá se aplikovat na fasádu i ze strany interiéru, dokáže odolávat ohni a vedle stavebnictví najde uplatnění také v průmyslu (např. ke snížení extrémních teplot potrubí). Technologie však dobře poslouží i v interiérech běžných domácností, kde funguje úplně stejně jako klasická tepelná izolace. Zvyšuje tepelný komfort v místnostech tím, že odráží unikající teplo zpět do vytápěného prostoru. „Jedná se o nátěry pro interiér, fasádu i střešní opláštění. Nátěry jsou paropropustné, ale tepelně izolující. To způsobuje, že se vzdušná vlhkost na ošetřené (teplé) ploše nesráží, čímž se zabrání vlhnutí zdiva a následnému vzniku plísní," konstatuje Peter Vavrda, jednatel firmy Alpha Czech.

Test požární odolnosti nátěru THRcoating. **Alpha Czech**

již polystyrenem. V případě chybného provedení, kdy zůstane vlhkost uvnitř zateplovacího systému, ovšem hrozí rozvoj plísně.

Proti plísni silikát

Bojujete s mechy a plísněmi na fasádě? Pak pro vás budou jasnou volbou silikátové omítky. Jejich pojivo tvoří draselné vodní sklo, které je zásadité. Díky tomu dokáže trvale zvyšovat odolnost omítky vůči mikroorganismům. Zatímco u jiných omítek řeší problém plísní uměle přidávané algicidní a fungicidní látky, které účinkují jen po omezenou dobu, tady jde o řešení trvalé. Další výhodou silikátových omítek je skvělá paropropustnost a dlouhá životnost. Dají se použít pro všechny druhy zateplovacích systémů. Ani ony však nejsou zcela bez chyb: Mají menší pružnost a jsou nasákavé, takže po prudkém

Venkovní roleta s integrovanou sítí proti hmyzu účinně chrání plastové okno Vekra Komfort EVO.

Venkovní žaluzie Vekra Komfort jako stínění na míru pro hliníková okna Vekra Futura Standard. **vekra.cz**

Fasádní sklo s potiskem

Dekorativní skla IZOS Design nabízejí neomezené možnosti vzorů a barev v kvalitě až 4K. Výroba smaltováním nebo digitálním tiskem. Zdravotně nezávadné barvy vtavené do skla zůstávají barevně stálé i v exteriéru. Potisknout lze i bezpečnostní či akustická skla. Nepatrná výška tiskové vrstvy umožňuje zachovat prostup světla. Foto: Jiří Hloušek. izos.cz

nebo hnaném dešti se na fasádě mohou objevit skvrny, jež ovšem po čase zmizí. Více vám může vadit menší škála odstínů: Omezuje se pouze na přírodní pigmenty.

Silikon: drahý, ale dobrý

Přednosti akrylátových a silikátových omítek se snaží spojit šlechtěné silikonové omítky. Víceméně úspěšně: Jsou pružné, vodoodpudivé a zároveň paropropustné, navíc disponují dlouhou životností. Mohou nabídnout i stálobarevnost a odolnost vůči UV záření. Dají se snadno omývat tlakovým mytím a díky tomu, že odpuzují vodu, se ani v prašném prostředí nešpiní (nečistota se smývá současně s vodou). A pokud chcete originální vzhled fasády, pro tvorbu kreativních struktur je ideální jednosložková silikonová dekorativní omítka různé zrnitosti (od 0,2 mm až do 4 mm). Není to složité, na menší ploše zvládnete vytvoření kreativní struktury i svépomocí. Všechny takto vytvořené omítky jsou rovněž omyvatelné tlakovým mytím. Nevýhodou silikonových omítek je vysoká cena, ale bohužel mají ještě jednu slabinu: Ve srovnání se silikátovými omítkami nedokážou trvale vzdorovat mikroorganismům. Přídavek fungicidů je zde nutný, ale trvalou ochranu fasády proti řasám, mechům a plísním nezaručí.

Moderní kombinace

Existuje tedy ideální omítková směs bez slabin? Zatím ne. V současné době se hledá optimální poměr kombinace dvou organických pojiv. Akrylátové omítky s nízkým přídavkem silikonu se nazývají siloxanové a používají se především na polystyrenové zateplení. Nabízejí jednak souběh vodoodpudivosti, paropropustnosti a samočisticího efektu, jednak extrémní odolnost vůči řasám, mechům i plísním. Podobně perspektivní kombinací jsou také omítky silikon-silikátové. V tomto případě tvoří hlavní pojivo silikát, ale přidává se do něj silikon. Tím omítková směs dosahuje vyšší míry pružnosti, vodoodpudivosti a odolnosti proti zašpinění. Příjemným bonusem omítek se dvěma pojivy může být nakonec i cena: Jsou sice dražší než minerální, akrylátové a silikátové omítky, ale ve srovnání se silikonovými omítkami zůstávají stále levnější.

SEFRAN S.R.O.

Stavební ob
střešních k
a doplňků

Ocelová krytina od 285 Kč/m² vč. DPH
Betonová krytina od 275 Kč/m² vč. DP
Krytina Onduline od 357 Kč/ks vč. DPH
Plastová krytina Ekoternit od 283 Kč/m² vč
LATĚ, FÓLIE, OKAPOVÉ SYSTÉMY, TRAPÉZY BR
Vše skladem • AKČNÍ CENY • Doprava a rozvoz p

Hybešova 3272/2A, Šumperk
mobil: 602 723 532, 725 977 775
Po–Pá 7:00–17:00 • So 8:00–12
Rozvoz zboží do 24 hodin

tel./fax: 583 224 118 • e-mail: sefran@sefran
www.sefran.cz